

Nieuwsbrief 5 - november 2013

Nieuwsbrief voor relaties van het Centrum Bipolaire Stoornissen van Dimence.

Voor u ligt de vijfde nieuwsbrief van het Centrum Bipolaire Stoornissen (SCBS). In deze nieuwsbrief o.a. aandacht voor onderzoek, innovaties en medewerkers van het SCBS. Wij wensen u veel leesplezier en nodigen u uit om te reageren op deze nieuwsbrief.

Anja Stevens, psychiater, manager SCBS
Bart Geerling, verpleegkundig expert, hoofd bedrijfsvoering SCBS

Inhoud

Agenda	1
Onderzoek	1
Innovatie	2
Organisatie	2
Symposium	3
Uitgelicht: Care Indicator	3
Podiumbeesten	4

Agenda

17 december, 14.00-17.00 uur
De Uitkijk, Hellendoorn.

[Kenniskring/refereermiddag bipolaire stoornissen.](#)

Aanmelden:

<http://kenniskringbijeenkomsten.dimence.nl>

14 januari 2014, 09.00-17.00 uur
Saxion Hogeschool, Deventer.

[SCBS symposium: 'De patiënt en zijn omgeving: van netwerktheorie tot naastbetrokkenen'.](#)

Aanmelden:

<http://centrumbipolairestoornissen.dimence.nl>.

Onderzoek

Slaapverstoring bij vrouwen met een bipolaire stoornis (SLEEPREG-BD)

Het promotieonderzoek van Anja Stevens naar de invloed van slaapverstoring bij zwangere vrouwen met een bipolaire stoornis of een postpartum psychose in de voorgeschiedenis loopt alweer enige tijd.

Need we say more?

In de afgelopen maanden zijn deelnemers bevallen (waarna ze de inmiddels bekende knuffel van Anja kregen), hebben deelnemers het onderzoek afgerond en zijn er vele begonnen. Echter, we zijn er nog niet.

In totaal zijn er 130 deelnemers nodig. Dit aantal is nog niet bereikt en we zoeken dus nog steeds vrouwen die mee willen doen. Indien je iemand kent die in aanmerking komt, vraag haar dan contact met ons op te nemen (of neem zelf contact op) via sleepregbd@dimence.nl.

VERS bij patiënten met een bipolaire stoornis en emotieregulatie problemen (STEPS-BB)
Het STEPS-BB onderzoek houdt zich bezig met stemmingswisselingen die niet alleen samenhang hebben met de bipolaire stoornis maar ook een oorsprong hebben in de persoonlijkheid. Tot op heden bestaat er nog geen speciale behandeling hiervoor. De STEPS training wordt al wel gegeven aan mensen met een borderline persoonlijkheidsstoornis.

Door middel van dit onderzoek willen wij kijken of deze training ook geschikt is voor mensen met een bipolaire stoornis. Op basis van een screeningvragenlijst en een diepte-interview,

Het boek 'Vervreemd van mijzelf en mijn omgeving', geschreven door Anja Stevens en Fleur Schreurs, is nu te bestellen bij het SCBS voor €10,-. [Bestellen?!](#)

wordt een deel van de patiënten die meewerken uitgenodigd deel te nemen aan de STEPPS-training (VERS is de Nederlandse afkorting). Centraal in deze training staan psycho-educatie, het leren van emotieregulatievaardigheden, het leren van gedragsvaardigheden en het maken van een emotiehanteringsplan. De training bestaat uit 18 tot 20 wekelijkse bijeenkomsten van 2 ½ tot 3 uur in een groep van 8 tot 12 cursisten.

Het andere deel van de patiënten gaat door met de gebruikelijke behandeling en functioneert als controlegroep. Na het onderzoek kan deze groep alsnog aan een VERS-training deelnemen.

Na een pilot in de regio Midden-Overijssel, is de inclusie nu gestart in alle regio's van Dimence. In zowel Deventer als in Zwolle is een informatiebijeenkomst gehouden over het onderzoek. Meer informatie is te vinden op www.dimence.nl/stepps-bb.

Innovatie

Kinderwenspoli

De Kinderwenspoli (KWP) is er voor mensen die te maken hebben met psychiatrische problemen en misschien een kindje willen krijgen.

In 2012 is het SCBS gestart met het zoeken naar externe gelden om een onderzoek naar de effectiviteit van de interventies van de KWP te kunnen bekostigen. Hiervoor is een aanvraag ingediend bij ZonMw (ronde Zwangerschap en Geboorte). Tot onze spijt is deze aanvraag niet gehonoreerd.

Het SCBS blijft actief zoeken naar gelden om het effectiviteitsonderzoek te kunnen realiseren.

Uitgesproken baby's

Vanaf nu is mogelijk om kosteloos de film 'Uitgesproken baby's' te lenen bij het SCBS. Het gaat om een eigenhandig ondertitelde versie van 'Babies Aloud'.

Kwesties rondom zwangerschap en geboorte worden vaak gezien als vrouwenzaken waarin mannen slechts een bijrol spelen. De film probeert het belang van een evenwichtige relatie aan te tonen. Dit is cruciaal in het ondersteunen van vrouwen die omgaan met, en herstellen van, een postpartum depressie. De film bestaat uit drie korte, humoristische sketches.

Organisatie

Dimence divisie topreferente ggz

Per 1 januari 2014 is de divisie Topreferente ggz binnen de stichting Dimence een feit. Dimence positioneert hiermee de derdelijnszorg in een eigen divisie zodat het op het gebied van onderzoek en innovatie de samenwerking verder kan ontplooiën.

De korte lijn met alle verwijzers (intern en extern) verandert hierdoor niet. Ook het netwerk Bipolaire Stoornissen wordt in zijn huidige vorm voortgezet.

Stagiaires

Sinds het begin van dit jaar biedt het SCBS stageplekken aan. Al gelijk was het mogelijk om een student van de opleiding Toegepaste Psychologie van Saxion hogescholen en twee studenten psychologie van de Universiteit Utrecht een plek te bieden.

De stagiaires hebben inmiddels hun stageperiode afgesloten. Deze werden door het SCBS, de stagiaires en Saxion/Universiteit Utrecht positief beoordeeld. De samenwerking is dan ook voortgezet en in september zijn er twee nieuwe stagiaires, Andy Diks en Mojdeh Shayesteh, begonnen bij het SCBS. Hieronder stellen zij zich kort voor.

Ik ben Mojdeh Shayesteh, sinds september loop ik stage bij het SCBS.

Als stagiaire lever ik een bijdrage aan lopende onderzoeken binnen het SCBS.

Deze onderzoeken zijn: SLEEPREG-BD en STEPPS-BB. Daarnaast ben ik ook bezig met het opzetten en uitvoeren van een

Het boek 'Een psychische stoornis heb je niet alleen' is nu [te koop](#). SCBS medewerkers schreven het hoofdstuk 'Bipolaire stoornissen en familie'.

uitbreidingsset gericht op de bipolaire stoornis voor het spel 'Een steekje los'.

Mijn naam is Andy Diks en ik ben vierdejaarsstudent HBO Toegepaste Psychologie aan de Saxion Hogeschool te Deventer. Mijn werkzaamheden als stagiair komen overeen met die van Mojdeh, al ligt bij mij de nadruk meer op het STEPS-BB onderzoek. Ik probeer voor dit onderzoek o.a. om via de behandelaren patiënten te includeren.

Symposium

Op 14 januari organiseert het SCBS een landelijk symposium met het thema: 'De patiënt en zijn omgeving: van netwerktheorie tot naastbetrokkenen'. Een boeiend programma met nationale sprekers, o.a. Willem Nolen, Rutger Goekoop, Raphael Schulte en Erwin van Meekeren, ervaringsdeskundigen en een tentoonstelling. Reserveer **14 januari 2014** alvast in uw agenda. Accreditatie wordt aangevraagd voor alle BIG-geregistreerde beroepsgroepen.

U vindt meer informatie op onze site en kunt zich daar ook aanmelden:

<http://centrumbipolairestoornissen.dimence.nl>.

Uitgelicht: Care Indicator

Het SCBS is in samenwerking met Saxion hogescholen begonnen aan een onderzoek naar het gebruik van de Care Indicator, een vroegsignaleringsysteem voor mensen met een bipolaire stoornis.

Tekst: Hans Schreurs, Saxion hogescholen.

In 2013 is binnen Dimence een proef gestart met een webbased vroegsignaleringsysteem voor mensen met een bipolaire stoornis, de zogenaamde Care Indicator. Dit systeem, waarvoor de software is ontwikkeld door het ICT-bedrijf Vellekoop & Meesters, in nauw overleg met behandelaren van Dimence, biedt mensen met zo'n stoornis de gelegenheid om een melding te sturen aan de behandelaar als patiënt-specifieke prodromen aanleiding geven om te veronderstellen dat een episode zal

optreden. De behandelaar kan in dat geval een advies toesturen zonder de patiënt te zien. Ook naasten kunnen in dit vroegsignaleringsysteem worden ingevoerd, uiteraard pas na goedkeuring van de patiënt. En ook zij kunnen een simpele melding zoals 'Het gaat niet goed met ...' uitvoeren waarop de behandelaar adequate actie kan ondernemen om het ontstaan of verder doorzetten van een episode tegen te gaan.

Door het lectoraat GGZ 'Herstelgerichte zorg en patiënt-ondersteuning' van Saxion wordt onderzoek gedaan naar gebruikerservaringen van de CI. Daarbij worden, op verzoek van het management van Dimence, niet alleen de patiëntgroep bipolair, maar ook de patiëntgroepen die te maken hebben met psychose en met dementie geïnccludeerd in het onderzoek.

Voor de uitvoering van dit onderzoek worden op dit moment vierdejaars, afstuderende studenten van de opleidingen Toegepaste Psychologie, Maatschappelijk Werk en Sociaal Pedagogische Hulpverlening ingezet. Zij zullen gedurende het eerste semester van het lopende studiejaar (dat tot februari 2014 duurt) hiermee bezig zijn. Ook de inzet van HBOV-studenten hoort in een volgend semester tot de mogelijkheden.

Op die manier wordt een leerzame koppeling gelegd tussen theorie en praktijk, op een manier die GGZ patiënten ten goede komt.

Op dit moment is het grootste belang om zoveel mogelijk patiënten, naasten en behandelaren te stimuleren deel te nemen aan het werken met de Care Indicator. De evaluatie van gebruikerservaringen kan immers voor alle betrokkenen in de toekomst waardevolle informatie opleveren om nieuwe ondersteunende 'tools' te ontwerpen waardoor patiënten met een stoornis zoals bipolair, psychose en dementie samen met hun naasten beter en langer in staat zullen zijn om voor zichzelf te zorgen, met gepaste hulp en adequate ondersteuning van professionals.

Podiumbeesten

Ook de afgelopen tijd heeft het SCBS haar onderzoeken veelvuldig voor het voetlicht gebracht. Hieronder een overzicht van de (inter)nationale presentaties van het SCBS in 2013.

Geerling, B. & Zommelink, W. (2013). Is the Medimate Lithium Minilab reliable in daily clinical practice and home use; a validation study. Nordic Conference of Mental Health Nursing, Reykjavik, Iceland.

Geerling, B. (2013). Het bespreekbaar maken van kinderwens en gezinsplanning. Steiger congres voor GGZ verpleegkundigen, Arnhem.

Geerling, B. (2013). Verantwoorde implementatie van het medicatie voorschrijven door verpleegkundig specialisten: een pilot. Jaarcongres V&VN Verpleegkundig Specialisten, Arnhem.

Geerling, B. (2013). Zorgpaden anders bekeken, een inleiding op het werken met zorgpaden. Congres vakgroep vaktherapie, Deventer.

Geerling, B., Stevens, A.W.M.M. & Goossens, P.J.J. (2013). Care indicator, a self-management E-tool for early signaling and intervention in bipolar disorder. Poster, 10th International conference on bipolar disorders, Miami.

Geerling, B., Stevens, A.W.M.M., Krabbe, J.G., Kölling, P. & Staal, S.S. (2013). Is the Lithium Minilab reliable in daily clinical practice and home use? A validation study. Poster, 10th International conference on bipolar disorders, Miami.

Goossens, P.J.J. (2013). Illness Management & Recovery. Workshop, symposium vakgroep verpleegkunde "de GGZ draait door", Deventer.

Goossens, P.J.J. (2013). Key note, Herstelwerkzaamheden: ik herstel, jij herstelt, wij herstellen... toch? Steiger Congres, Arnhem.

Goossens, P.J.J. (2013). Onderzoek binnen een specialistisch centrum: uitdagend. Lezing, klinisch wetenschappelijke vergadering van het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen, Deventer.

Stevens, A.W.M.M. & Geerling, B. (2013). Psycho-education-Psychosocial Interventions and prevention plan for patients and family members. Preconference workshop: a double challenge: pregnancy and postpartum in bipolar disorder. 10th International conference on bipolar disorders, Miami.

Stevens, A.W.M.M. & Geerling, B. (2013). Workshop Zwangerschap en psychiatrie. KNOV-congres, Utrecht.

Stevens, A.W.M.M. (2013). Bipolaire stoornis en familie. Minisymposium: Een psychische stoornis heb je niet alleen, Amersfoort.

Stevens, A.W.M.M. (2013). De invloed van geslachtshormonen op psychiatrische beelden bij vrouwen. Psychiatersconferentie Noord-Holland Noord: Drugs, sex en neurobiologie, Schagen.

Stevens, A.W.M.M. (2013). Risicofactoren voor psychopathologie in de perinatale en post-partum periode. Symposium, voorjaarscongres NVvP, Maastricht.

Stevens, A.W.M.M. (2013). Slaapverstoring als risicofactor voor psychopathologie in de postpartumperiode bij vrouwen met een bipolaire stoornis. Symposium, Noord Nederland Netwerk Angst en Stemningsstoornissen, Groningen.

Tak, L.M. & Stevens, A.W.M.M. (2013). Ontwikkeling van een (hypo)manie tijdens de afbouw van venlafaxine bij twee patiënten met een bipolaire stoornis. Poster, voorjaarscongres NVvP, Maastricht.

Van Den Heuvel, S.C.G.H., Goossens, P.J.J., Terlouw, C. & Van Achterberg, T. (2013). Self-management education for bipolar disorders: preliminary results of a phenomenological-hermeneutical study from the Netherlands. APNA 27th Annual Conference, San Antonio, Texas, USA.

Van Den Heuvel, S.C.G.H., Goossens, P.J.J., Terlouw, C. & Van Achterberg, T. (2013). Self-management education for bipolar disorders: preliminary results of a phenomenological-hermeneutical study from the Netherlands. the RPNC World Congress, Winnipeg, Canada.

Weisscher, N., Riemann, G., Goossens, P.J.J., Hol, M. & Draijer, N. (2013). The addition of steps in the treatment of patients with bipolar disorder and comorbid borderline personality features: a randomized controlled trial. ISBD conference, Miami, USA.

Goossens, P.J.J., Geerling, B., Stevens, A.W.M.M. & Schreurs, H. (2013). Care Indicator, a self-management E-tool for early signaling and intervention in bipolar disorder. APNA 27th Annual Conference, San Antonio, Texas, USA.

